

Asia: VN/2465/2023

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuseräluonnoksesta valtionavustukseksi tiedonvälityksen ja uutismedioiden tukemiseen vuonna 2023

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Julkisen sanan neuvosto JSN:n tehtävänä on tulkita hyvää journalistista tapaa ja puolustaa sanan- ja julkaisemisen vapautta. Otan kantaa esitykseen vain noista näkökulmista.

On hyvä, että Suomessakin on herätty uhkaan uutiserämaiden synnystä. Uutisjournalismin näivettyminen heikentäisi ihmisten oikeutta saada luotettavaa tietoa. Tämän sananvapauden ulottuvuuden toteutuminen edellyttää alustaneutraaliutta ja tukikriteerien neutraaliutta sisällön suhteen. Kun halutaan turvata erityisesti paikallisen journalismin elinkelpoisuutta, saattaisi olla syytä pitää tukien jakamisessa silmällä myös sitä, että erilaiset tiedotusvälineet tavoittavat erityyppisiä yleisöjä. Tämä saattaisi olla tärkeämpi kriteeri kuin tukea hakevan yksittäisen tiedotusvälineen sisällön monipuolisuus.

Oikeus saada tietoja perustuslaissa turvattuna sananvapauden ulottuvuutena (perustuslaki 12 §) merkitsee myös sitä, että tuen saamisen ehdoksi voidaan hyvin asettaa se, että tukea hakeva tiedotusväline on osoittanut ottavansa tämän perusoikeuden vakavasti. Kriteeri tarkoittaisi käytännössä osoitettua sitoutumista olennaisten asiavirheiden korjaamiseen.

Sen sijaan en pidä hyvänä ajatusta, että tukea voisivat saada ainoastaan JSN:n jäseniksi liittyneet tiedotusvälineet. Ruotsissa asetettiin vastaava vaatimus tietyille mediatoille, mikä johti siihen, että sikäläiseen itsesääntelyjärjestelmään liittyi useita jäseniä, jotka eivät noudattaneet eettistä ohjeistusta edes langettavien päätösten jälkeen. Kriteeri ei olisi ongelmaton myöskään itsesääntelyjärjestelmän riippumattomuuden näkökulmasta.

Hyvönen Eero
Julkisen sanan neuvosto

